

Minikronieken: iedereen heeft een verhaal

Op het Assink lyceum in Neede doen 2 jaar lang zo'n 30 vmbo-leerlingen per jaar mee aan het project Minikronieken. Per filmcrew van 3 leerlingen maken zij, begeleid door docenten en professionele filmmakers, een korte documentaire waarin een streekgenoot centraal staat.

Hoe kwam Minikronieken op het Assink?

Masja de Roy, initiatiefnemer Minikronieken: De methodiek is nu voor leerlingen aangepast, maar het project was er al voor volwassenen. Een CKV-docent van de school had het gevolgd en bracht ons in contact.

Marieke, docent Dienstverlening en Producten (D&P), Assink: Veel 'ingewikkelde' projecten, met externen, gaan naar havo of vwo, maar voor vmbo-leerlingen is dit juist ook heel geschikt.

Masja: Onbevangenheid zorgt voor heel mooie gesprekken, want voor de verteller is het ook onwennig.

Hoe staat het met het project? En dwong corona tot veranderingen?

Masja: Dit was de eerste pilot voor leerlingen. We hebben zo'n vijf maanden vertraging opgelopen, want de leerlingen moesten bij mensen thuis komen en dat kon eerder niet. En de 6 begeleidende docenten kregen 3 dagen training, over camerawerk, montage en iets over de methode. We hebben net alle evaluaties gehouden en komende vrijdag is de première in het theater.

Hoe vond je het om dit te doen?

Marijn, leerling vmbo-kader 3: Het filmen zelf vond ik het allerleukst. We hebben er veel van geleerd, met licht enzo. Hiervoor zette ik gewoon de camera neer en filmen maar.

Yoran, leerling vmbo-kader 3: We weten nu van alles over inzoomen en hoe je een goede focus moet zetten. Ik dacht van tevoren dat het saai zou worden, maar het was juist leuk! Het voorgesprek was wel spannend: naar iemand toegaan die je niet kent.

Marijn: Je moest urenlang filmen en daar uiteindelijk tien minuten van overhouden, dus steeds terugkijken, dat was minder.

Marieke: Maar dat zou je een volgende keer wel sneller kunnen, natuurlijk.

Hoe ging de samenwerking in jullie groepje?

We doen al veel samen. De taakverdeling was meteen duidelijk: ik wilde graag achter de camera, Yoran stelde de vragen en de derde wilde regisseren, dat zou mij weer niet liggen.

Daan Bomhof, docent D&P: Het is belangrijk dat ze kunnen doen

waar ze goed in zijn, dat vinden ze vaak ook het leukst. De andere taken mogen ze natuurlijk ook proberen, dat bepalen ze zelf.

Gingen er ook dingen anders dan verwacht?

Yoran: Onze eerste verteller, een wereldkampioen touwtrekken, kon niet verder.

Marieke: Er was een moment dat jullie zeiden: "We hebben wel overal pech mee."

Marijn: Toen wilde de baas van onze school wel meedoen. Die praatte alleen nogal lang en ook over dingen die we niet konden gebruiken voor de film.

Marieke: Wat heel mooi was: veel leerlingen hebben gesprekken gevoerd die je normaal niet zo gemakkelijk zou voeren met een volwassene.

Hoe kwamen jullie eigenlijk aan vertellers?

Masja: We zoeken geen bekende mensen, juist niet. De jongste verteller was 16, de oudste 92.

Marieke: We hadden onze docenten gemaild of ze vertellers konden aandragen, dus we hadden een reserve-lijstje. Maar het is alle groepjes gelukt iemand te vinden. Het was voor ons ook spannend om te zien met wie leerlingen aan zouden komen, daarvoor heb je zo'n pilot nodig.

En welke verhalen maakten indruk?

Yoran: We hebben het nog niet van elkaar gezien. Ik ben heel benieuwd waar de anderen mee komen, en ook wat de ouders van onze film vinden, trouwens.

Marieke: Er was een film over een ex-gedetineerde, en een andere over zijn kind. En het verhaal van een man wiens vader in de Tweede Wereldoorlog in het verzet zat en wapens in de tuin had begraven – hij moest dat geheimhouden. Hij had toen de leeftijd van onze leerlingen nu, dus daar hebben we het over gehad: stel je voor dat je zo'n grote verantwoordelijkheid zou hebben.

Marijn: Iedereen heeft weer een ander verhaal dat interessant is om te horen.

Wat heb je ervan geleerd?

Marijn: Monteren, met licht werken, dingen regelen... we hebben alles zelf gedaan.

Yoran: We hadden nul ervaring. Behalve de technische en praktische dingen, is die ook enorm gestegen. Filmen is leuk om te leren, maar je moest veel voorwerk doen: de camera leren bedienen en veel mailen – we zijn allebei dyslectisch. We hadden er ook veel van geleerd als je alleen een goed gesprek met de verteller zou aangaan, en doorvragen op zijn antwoorden. Dat vond ik het interessantst.

En wat zagen jullie als begeleiders gebeuren?

Marieke: Ze leren er zoveel van: een gesprek voeren en doorvragen, sociale vaardigheden, je verwonderen over iemands leven, noem maar op. Je ziet veel meer van een kind en je zag ze ook van elkaar leren. Film is bijna bijzaak.

Masja: De leerlingen moesten ook een tijdslijn maken van hun eigen leven. Daar zit altijd wel een wending of verrassing in, als je die vindt en goed verwoordt dan zie je mooie aha-momenten. Het bijzondere is, iedereen snapt hoe een verhaallijn met een spanningsboog werkt.

Marieke: Een paar kinderen zagen van een medeleerling ineens: joh, jij hebt zelf een verhaal. Of ze leerden een ouder ineens heel anders kennen: zoals het meisje van wie de vader op weg naar een carrière als profvoetballer geblesseerd raakte en in een fabriek kwam te werken.

Masja: Er gebeurt veel wat je niet kunt sturen. Een wat timide leerling interviewde haar vader, die met psychiatrische patiënten werkt – die moet heel sterk in z'n schoenen staan. Ik hoop dan dat zo'n leerling bepaalde eigenschappen ook in zichzelf ontdekt. Verder zag ik ook veel leuke contacten ontstaan tussen de leerlingen en de filmmakers.

Willen jullie verder met filmmaken of aspecten hieruit?

Marijn: Niet later als werk, ofzo. Maar als ik nu een filmpje maak, kan ik dat veel beter.

Daan: Ik heb in de training dezelfde technieken opgedaan als de leerlingen: licht, compositie, interviewen – om ze te kunnen begeleiden. Die multimediale en sociale vaardigheden zijn overal inzetbaar. D&P is een breed opleidingstraject waarin we veel met partijen buiten de school samenwerken.

Masja: Dit was pas het eerste jaar, dus het project gaat sowieso nog een jaar door.

Marieke: Het is eigenlijk vakoverstijgend. Wij bieden het graag weer aan omdat het zo'n mooie combinatie is van techniek met organisatorische en culturele aspecten en sociale omgang – dat is de meerwaarde.

Yoran: Het maakt het sociale leven buiten breder.

Marieke: We hebben het hem niet eens ingefluisterd, maar dat is precies wat we als school willen en daar past dit project heel goed bij.

